

Beleidsplan Veiligheid & Gezondheid

KINDEROPVANG

De Petteflet

Herestraat 36 9851 AC Burum

Inhoudsopgave

Hoofdstuk		Pagina
1	Inleiding	3
2	Missie, visie en doel	4
3	Grote risico's	5
4	Omgang met kleine risico's	7
5	Risico-inventarisatie	8
6	Thema's uitgelicht	8
6.1	Grensoverschrijdend gedrag	8
6.2	Vierogenprincipe	9
6.3	Achterwachtregeling	10
7	EHBO regeling	10
8	Beleidscyclus	11
9	Communicatie en afstemming intern en extern	12
Bijlagen		13
A	Risico-inventarisatie Veiligheid Risico-inventarisatie Gezondheid	

1 Inleiding

De Wet Innovatie Kwaliteit Kinderopvang (Wet IKK) werd op 1 januari 2018 ingevoerd. Dit heeft geleid tot nieuwe kwaliteitseisen in de kinderopvang. In het kader daarvan is dit beleidsplan Veiligheid en Gezondheid van Kinderopvang “De Petteflet” geschreven. Met behulp van dit beleidsplan wordt inzichtelijk gemaakt hoe we op onze locatie werken ten aanzien van veiligheid en gezondheid. Met als doel de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving te bieden waarbij kinderen beschermd worden tegen risico’s met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico’s. Dit beleidsplan is geldig vanaf 1 januari 2018. Om tot dit beleidsplan te komen zijn aan de hand van diverse thema’s gesprekken gevoerd met medewerkers. Centraal stond hierin of de huidige manier van werken leidt tot een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving. Indien noodzakelijk zijn er maatregelen opgesteld voor verbetering.

De eigenaar is eindverantwoordelijke voor het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid. Een beleid komt in de praktijk echter pas goed tot zijn recht als alle medewerkers zich betrokken voelen en het beleid uitdragen. Daarom zal er tijdens elk teamoverleg een onderdeel van een thema over veiligheid of gezondheid op de agenda staan. Dit om continu in gesprek te blijven over het beleid. Zo blijven we scherp op onze werkwijzen, kunnen we monitoren of genomen maatregelen wel of niet effectief zijn en kunnen we bij veranderingen in de omgeving of situatie, zoals bij verbouwingen of veranderingen in de inrichting, direct controleren of het beleid al dan niet moet worden aangescherpt.

2 Missie, visie en doel

Missie

Wij vangen kinderen op in een veilige en gezonde kinderopvang. Dit doen we door:

- kinderen af te schermen van grote risico's
- kinderen te leren omgaan met kleinere risico's
- kinderen uit te dagen en te prikkelen in hun ontwikkeling

Visie

De Petteflet is een plek waar een gezellige, huiselijke sfeer hangt en vanuit waar we een belangrijke bijdrage leveren aan de ontwikkeling, opvoeding en verzorging van kinderen. Het blijven uitdagen van kinderen en het leren omgaan met verschillende soorten situaties vormen daarvan een belangrijk onderdeel. Een veilige en gezonde leef- en speelomgeving vormt de basis van dit alles. Wij vinden het belangrijk dat kinderen zich hier thuis voelen in de breedste zin van het woord. De leidsters hebben allen een groot hart voor kinderen en benaderen de kinderen met een open en liefdevolle houding. De eigenaar staat ook zelf op de groep; de lijnen zijn daardoor kort en de werksfeer is op basis van gelijkwaardigheid. Dat stralen we ook uit naar de kinderen; wij zijn niet hun meerdere maar hun begeleiders. Het plattelandskarakter van de opvang wordt gekenmerkt door eenvoud en no-nonsens. De kleinschaligheid maakt ons tot een flexibele en vertrouwde plek voor alle kinderen uit Burum en de omliggende dorpen.

Ieder kind is uniek en waardevol en verdient een warme en liefdevolle omgeving om zich veilig te kunnen voelen. In die omgeving kan het zich dan in een eigen tempo ontwikkelen. Als er nieuwe kinderen op de opvang komen doen wij er alles aan om ze zich snel thuis te laten voelen zodat ze zelf activiteiten gaan ondernemen en nieuwe dingen leren.

Een kinderopvang kan nooit de thuissituatie vervangen maar we zijn wel graag een aanvulling; het is belangrijk voor een kind dat het leven thuis en in de opvang bij elkaar aansluit. We proberen zoveel mogelijk de kinderen een thuisgevoel te geven. We wisselen veel informatie met de ouders zodat we de twee leefwerelden van de kinderen met elkaar in verbinding kunnen brengen. Bij het halen en brengen van de kinderen is er altijd ruimte om even bij te praten. Natuurlijk is er de mogelijkheid om een afspraak te maken; als er een zorg is over de ontwikkeling van een kind, spreken we die ongerustheid uit naar de ouders. Omgekeerd kunnen ouders zorgen delen met ons. Samen zullen we kijken wat we kunnen doen om het kind verder te helpen.

Doel

Vanuit de wet IKK (Innovatie Kwaliteit Kinderopvang) dienen wij een beleid te creëren ten aanzien van Veiligheid en Gezondheid waar alle medewerkers zich verantwoordelijk voor voelen. De belangrijkste aandachtspunten binnen het vormgeven van het beleid zijn:

- 1) het bewustzijn van mogelijke risico's
- 2) het voeren van een goed beleid op grote risico's en
- 3) het gesprek hierover aangaan met elkaar en met de externe betrokkenen

Dit alles met als doel, een veilige en gezonde omgeving te creëren waar kinderen onbezorgd kunnen spelen en zich optimaal kunnen ontwikkelen. De kinderen wordt de mogelijkheid geboden zich te ontplooiën door een grote variatie aan spel- en speelmogelijkheden en dat samen te doen met andere kinderen in groepsverband. Dit onder leiding van ervaren en deskundig personeel. Het welzijn van het kind staat centraal in De Petteflet.

3 Grote risico's

In dit hoofdstuk beschrijven we de belangrijkste grote risico's die op onze locatie kunnen leiden tot ernstige ongevallen, incidenten of gezondheidsproblemen. We hebben de risico's onderverdeeld in drie categorieën; fysieke veiligheid, sociale veiligheid en gezondheid. Per categorie hebben we de belangrijkste risico's benoemd. Voor de overige risico's waarvoor we maatregelen nemen verwijzen we naar bijlage A waarin de complete risico-inventarisatie is opgenomen die in februari 2017 is uitgevoerd. Daarin staan ook de maatregelen die zijn of worden genomen om het risico tot het minimum te beperken.

Fysieke veiligheid

Ten aanzien van fysieke veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

- Vallen van hoogte
- Verstikking
- Vergiftiging
- Verbranding

Sociale veiligheid

Ten aanzien van sociale veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

- Grensoverschrijdend gedrag
- Kindermishandeling
- Vermissing

Gezondheid

Ten aanzien van gezondheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's. De meest voorkomende infecties zijn:

- Gastro enteritis (bijvoorbeeld diarree door onhygiënisch werken bij luier verschonen = kruisbesmetting)
- Voedselinfectie of voedselvergiftiging
- Infectie via water (legionella)
- Huidinfectie (bijvoorbeeld krentenbaard)
- Luchtweginfectie (bijvoorbeeld RS virus of coronavirus)

Verspreiding van en besmetting met deze gezondheidsrisico's voorkomen we op de volgende manieren:

Verspreiding via de lucht: Hoest- nies discipline, ventileren en luchten. Onze locatie is uitgerust met moderne luchtfiltersystemen waarvan de filters regelmatig worden gewisseld. Systeem geeft aan wanneer filterwissel nodig is.

Verspreiding via de handen: Handhygiëne op de juiste momenten en juiste manier. Persoonlijke hygiëne zoals kleding, nagels en sieraden, handschoenen.

Via voedsel en water: Voedsel/water hygiëne en voedsel-/waterveiligheid.

Via oppervlakken (speelgoed): Goede schoonmaak.

Er wordt in De Petteflet een hygiëneprotocol gehanteerd. Tevens zijn er in mei 2017 huisregels opgesteld ten aanzien van het beleid verschonen en reinigen verschoontafel en verschoon kussen.

De gemeente stelt eisen aan de veiligheid, de hygiëne en de gezondheid bij het exploiteren van een Kinderdagverblijf. Deze eisen zijn vastgelegd in een gemeentelijke verordening. Op basis hiervan schrijft de gemeente Noardeast-Fryslân het KDV, de peuterspeelgroep en de BSO in het register. De brandweer en GGD controleren of wij de voorschriften naleven. De ruimtes waar de kinderen zich begeven, zowel binnen als buiten, voldoen aan alle veiligheidseisen.

Ten behoeve van een eventuele ontruiming van de Petteflet hebben wij een duidelijk ontruimingsplan opgesteld. In het ontruimingsplan staat uitvoerig beschreven hoe te handelen in noodsituaties, de taken van de BHV'er, de directie en de andere medewerkers. Het ontruimingsplan heeft tot doel om in geval van noodsituaties tijdig en snel in actie te komen en doelmatig te kunnen optreden om de kans op negatieve gevolgen en slachtoffers zo klein mogelijk te maken. De ontruiming wordt minimaal 1 keer per jaar geoefend met onze medewerkers en kinderen. Wanneer zich een ontruiming voordoet wordt van alle medewerkers en bezoekers verwacht dat zij meehelpen de kinderen zo snel mogelijk naar buiten te brengen. Van ouders verwachten wij dat zij niet hun kind mee naar huis nemen, maar naar de BHV-ers luisteren. De BHV-ers weten wat ze moeten doen en geven de anderen instructies. De BHV-ers zijn te herkennen aan een geel/ oranje veiligheidsvest. Wanneer iedereen op de verzamelplaats is gearriveerd, worden de kinderen naar de opvangplaats gebracht. De opvangplaats is een plek waar mee is afgesproken dat wanneer er in het kinderdagverblijf zich een ontruiming voordoet wij met de kinderen daar naar toe kunnen. Bij het gebouw blijft een medewerker achter om de brandweer en ouders op te vangen. Vanuit de

opvangplaats worden de ouders op de hoogte gebracht. Tijdens de ontruiming wordt van de leidsters verwacht dat zij de telefoonlijst mee naar buiten nemen, deze ligt binnen handbereik.

4 Omgang met kleine risico's

Onze missie is onze kinderen een zo veilig en gezond mogelijke opvang te bieden. Hierbij willen we ongelukken of ziekte als gevolg van een bijvoorbeeld niet schoon of ondeugdelijk speelgoed voorkomen. Maar met overbescherming doen we de kinderen uiteindelijk ook geen goed. Daarom beschermen we de kinderen tegen grote risico's. Een bult, een schaafwond of iets dergelijks kan gebeuren. Sterker nog, er zit ook een positieve kant aan:

- Het heeft een positieve invloed op de motorische vaardigheden
- Het vergroot zelfvertrouwen, zelfredzaamheid en doorzettingsvermogen
- Het vergroot sociale vaardigheden

Daarom aanvaarden wij op onze opvang de risico's die slechts kleine gevolgen kunnen hebben voor de kinderen en leren ze hier op een juiste manier mee om te gaan. Om risicovolle speel situaties veilig te houden moeten kinderen zich daarom tijdens spelsituaties of activiteiten houden aan diverse afspraken. Daarnaast zijn er afspraken over hoe om te gaan met spullen als speelgoed en gereedschap, dit om te voorkomen dat door oneigenlijk gebruik letsel kan ontstaan. Om gezondheidsrisico's te beperken en de kinderen hieraan zelf bij te laten dragen zijn daarom goede afspraken met kinderen noodzakelijk. Voorbeelden van afspraken die met kinderen zijn gemaakt zijn het wassen van de handen na toiletbezoek en het houden van een hand voor de mond tijdens niezen of hoesten. De exacte afspraken die zijn gemaakt met kinderen zijn terug te vinden in de risico-inventarisatie in bijlage A. De afspraken worden regelmatig met de kinderen besproken en herhaald. Bijvoorbeeld voorafgaand aan een activiteit of spel, voorafgaand aan een verschoningsmoment of in periodes dat veel kinderen en medewerkers verkouden zijn.

Leren omgaan met risico's is erg belangrijk voor kinderen. Internationaal wetenschappelijk onderzoek toont aan dat leren omgaan met risico's goed is voor de ontwikkeling van kinderen.

Door het ervaren van risicovolle situaties, bijvoorbeeld tijdens het spelen, ontwikkelen kinderen risico competenties: ze leren risico's inschatten en ontwikkelen cognitieve vaardigheden om de juiste afwegingen te maken wanneer een risicovolle situatie zich opnieuw voordoet.

Het nemen van risico's is een onderdeel van de 'gereedschapskist' voor effectief leren. Risicovol spelen ontwikkelt een positieve houding van 'ik kan het' en daarmee gaat een kind uitdagingen meer zien als iets om van te genieten dan om te vermijden. Dit vergroot onafhankelijkheid en zelfvertrouwen, wat belangrijk kan zijn voor hun doorzettingsvermogen als ze geconfronteerd worden met uitdagingen

Het leren omgaan met risico's heeft een positieve invloed op de fysieke en mentale gezondheid van kinderen en op het ontwikkelen van sociale vaardigheden. Kinderen staan sterker in hun schoenen en kunnen beter conflicten oplossen en emoties herkennen van speelmaatjes.

Bewegingen die veel voorkomen bij risicovol spelen, zoals slingeren, klimmen, rollen, hangen en glijden, zijn niet alleen leuk voor kinderen, maar ook van essentieel belang voor hun motorische vaardigheden, balans, coördinatie, en lichaamsbewustzijn. Kinderen die dat niet doen zijn vaker onhandig, voelen zich ongemakkelijk in hun eigen lichaam, hebben een slechte balans en bewegingsangst.

[Bron: veiligheid.nl/risicovolspelen]

5 Risico-inventarisatie

Vanaf de oprichting van De Petteflet in september 2014 tot 2018 hebben we de risico-inventarisatie veiligheid en gezondheid uitgevoerd. Aan de hand van deze inventarisatie hebben we de risico's op onze locatie in kaart gebracht. De grote risico's zijn reeds beschreven in hoofdstuk 3. In bijlage A zijn de uitkomsten van de risico-inventarisatie terug te vinden, evenals het hieruit volgende actieplan. In de toekomst zullen we de risico's op een andere wijze in kaart brengen, namelijk aan de hand van de QuickScans in de nieuwe Risicomonitor.

6 Thema's uitgelicht

6.1 Grensoverschrijdend gedrag

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. Op onze locatie heeft dit thema dan ook onze bijzondere aandacht. We hebben de volgende maatregelen genomen om grensoverschrijdend gedrag met elkaar te voorkomen en wat te doen als we merken dat het toch gebeurt:

- Tijdens team overleggen wordt regelmatig over het onderwerp gesproken om zo een open cultuur te creëren waarbij medewerkers elkaar durven aan te spreken.
- De Meldcode Huishoudelijke geweld en kindermishandeling wordt nageleefd.
- Vanaf januari 2019 is deze gewijzigd in het Protocol 'kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag' voor de kinderopvang - De meldcode inclusief afwegingskader, de meldplicht en hoe om te gaan met seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling. Het team heeft in 2018 een online scholing gevolgd van Augeo academy t.a.v. de nieuwe meldcode. Iedereen heeft een bewijs van deelname ontvangen.

- In het pedagogisch beleidsplan hebben we opgenomen dat kinderen wordt geleerd hoe je met elkaar om kunt gaan waarbij respect is voor normen en waarden. Zo weten kinderen wat wel en niet toelaatbaar is, en wat gepast en ongepast gedrag is.

Daarnaast leren we kinderen dat het belangrijk is dat ze het direct aangeven als zij bepaald gedrag ervaren dat niet wenselijk is. We helpen ze mondiger te maken op momenten dat dit nodig is.

De volgende maatregelen worden genomen om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen:

- Alle medewerkers hebben een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG verklaring).
- We werken met een vierogenbeleid.
- Medewerkers kennen het vierogenbeleid
- Het vierogenbeleid wordt goed nageleefd.
- Medewerkers spreken elkaar aan als ze merken dat het vierogenbeleid niet goed wordt nageleefd.
- Er zijn duidelijke afspraken hoe er gehandeld moet worden als een kind een ander kind mishandelt.
- Medewerkers kennen de afspraken hoe er gehandeld moet worden als een kind een ander kind mishandelt.
- Er is een meldcode huiselijk geweld en een protocol wat gevolgd wordt bij een vermoeden van kindermishandeling. Medewerkers kennen de meldcode en passen deze toe indien nodig.

6.2 Vierogenprincipe

Het 'vierogenbeleid' is één van de aanbevelingen uit het rapport dat de commissie Gunning begin 2011 heeft opgesteld naar aanleiding van de Amsterdamse zedenzaak. Het vierogenbeleid betekent dat er altijd een andere volwassene met een pedagogisch medewerker moet kunnen meekijken of meeluisteren. Een beroepskracht mag nog steeds alleen op de groep staan. Zolang maar op elk moment een andere volwassene de mogelijkheid heeft om mee te kijken of te luisteren. Op onze locatie worden daarom maatregelen genomen waardoor pedagogisch medewerkers zo kort mogelijk alleen zijn met kinderen. Op elk moment van de dag kunnen de leidsters van het KDV, de peuterspeelgroep en de BSO bij elkaar binnenlopen. In de slaapkamers zijn camera's geplaatst en de monitor staat in de groepsruimte, duidelijk zichtbaar voor iedereen die daar aanwezig is. Ook laten wij de boodschappen bezorgen. Dit kan op elk moment van de dag zijn. Gezien het flexibele karakter van De Petteflet worden de kinderen ook elk moment van de dagen gehaald en gebracht. Hiermee is naar onze mening het vierogenbeleid voldoende gewaarborgd.

Hoe is er zicht op de kinderen als er een gedeelte van de kinderen binnen is en een ander gedeelte buiten

In principe spelen de kinderen allemaal binnen of allemaal buiten. Vaak zijn we met 2 leidsters of 1 leidster en een stagiaire. De leidster stelt zich buiten zo op dat ze eenvoudig alles in de gaten kan houden. Is er slechts één leidster op de groep en er moet een KDV-kind bijvoorbeeld naar het toilet dan gaan de andere kinderen mee. Bij twee leidsters dan gaat één leidster met het kind mee en de andere blijft bij de spelende kinderen. Er zijn grote ramen waardoor we de kinderen goed kunnen zien vanuit de KDV ruimte.

Hoe is het 4-ogen beleid bij uitstapjes geregeld

Uitstapjes met de kinderen worden gedaan door twee leidsters of één leidster met een ouder, O.C.-lid, of vrijwilliger.

6.3 Achterwachtregeling

Wanneer één van de volgende situaties zich voordoet, is achterwacht noodzakelijk:

- Er is één pedagogisch medewerker op de locatie. Er wordt voldaan aan de BKR. Een medewerker is op afroep beschikbaar en binnen 15 minuten op de locatie aanwezig.
- Er is één pedagogisch medewerker op de locatie. Er wordt niet aan de BKR voldaan (drie-uursregeling). Een tweede volwassene is op de locatie aanwezig.

De volgende personen zijn bereikbaar als achterwacht:

Woensdagmorgen:		Jeannet Riemersma 06-20747440
Vrijdag hele dag:	1 ^e	Jeannet Riemersma 06-20747440
	2 ^e	Dicky Riemersma 06-10414070

Onze achterwachtregeling is duidelijk met alle medewerkers gecommuniceerd en er hangt een kopie met de betreffende telefoonnummers in de keuken.

7 EHBO regeling

Het toepassen van eerste hulp bij ongevallen met kinderen is een wezenlijk onderdeel van goed veiligheidsmanagement. Op onze locatie doen we er alles aan om te voorkomen dat een kind letsel oploopt als gevolg van een ongeluk(je). Toch is dit helaas niet geheel te voorkomen. Daarnaast kunnen zich andere calamiteiten voordoen, waardoor EHBO noodzakelijk is. Wij dragen er zorg voor dat onze groepsleiding voldoende en actueel geschoold is in EHBO. Wij maken het mogelijk dat eerste hulp kan worden geboden door altijd voldoende materialen in huis te hebben. Wij streven er naar per dagdeel minimaal één BHV-er op de locatie aanwezig te hebben.

Op onze locatie hebben de volgende medewerkers een geldig en geregistreerd certificaat voor kinder-EHBO en BHV:

C. Talstra heeft een theorie- en praktijk certificaat voor baby's en kinder-EHBO behaald op 7 maart 2022.

J. Riemersma-van Kammen 4 april 2022

I. van der Bij

4 april 2022

C. Kooistra

25 maart 2022

M. Knol

19 februari 2022

8 Beleidscyclus

Beleidscyclus: Van doelen naar maatregelen en acties en het bijstellen van beleid

Onze beleidscyclus starten we met de bestaande risico-inventarisatie. Tijdens een teamoverleg bepalen we welke medewerkers op welke onderwerpen een QuickScan gaan uitvoeren en gedurende welke periode hieraan wordt gewerkt. Zo is het hele team betrokken bij de inventarisatie. Op basis van de uitkomsten van de risico-inventarisatie en QuickScan maken we een actieplan en een jaarplan op. De voortgang van beide plannen wordt regelmatig geëvalueerd tijdens teamoverleggen. Op basis van de evaluaties wordt het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid bijgesteld.

Om te bepalen of de genomen acties en maatregelen ertoe hebben geleid dat er een veiligere en gezondere opvang kan worden geboden, evalueren we regelmatig de genomen maatregelen en/of ondernomen acties tijdens ons teamoverleg. Indien een maatregel of actie een positief effect heeft gehad, wordt het veiligheids- en gezondheidsbeleid hierop aangepast.

9 Communicatie en afstemming intern en extern

We vinden het belangrijk dat medewerkers zich betrokken voelen bij het veiligheids- en gezondheidsbeleid. Wanneer het beleidsplan voor veiligheid en gezondheid wordt opgesteld of bijgesteld, spelen zij dan ook allen een actieve rol hierin. Wanneer een nieuwe medewerker op de locatie komt werken zorgen we voor een uitgebreide introductie in het veiligheids- en gezondheidsbeleid, met indien nodig eventuele extra opleiding en instructies. Zodanig dat deze persoon in staat is tot het nemen van maatregelen wanneer dit aan de orde is.

Tijdens team overleggen is het bespreken van mogelijke veiligheids- en gezondheidsrisico's een vast agendapunt. Zo wordt het mogelijk zaken bespreekbaar te maken en direct bij te stellen. Medewerkers worden hierdoor vertrouwd met het geven van feedback aan elkaar.

Tijdens het intake gesprek informeren we ouders over onze activiteiten ten aanzien van veiligheid en gezondheid. Zo zijn ouders direct op de hoogte van onze visie ten aanzien van veiligheid en gezondheid. Daarnaast worden ouders via de maandelijkse nieuwsbrief en via de oudercommissie op de hoogte gehouden van lopende activiteiten. Wanneer er vragen zijn van ouders worden deze zo mogelijk ter plekke beantwoord. Wanneer deze vraag voor meerdere ouders interessant is, wordt deze tevens in de nieuwsbrief opgenomen.

Bijlagen